

סיפורי

מעשיות גליון

פארן שבת טיש

פרשת תולדות
ב כסלו
שנת תשפ"ג לפ"ק
שנה 4, גליון 6
(93)

ארויסגעזעטן דורך אונזרות היכל הקודש ברסלב

באקומט מען אן הרהור תשובה, און מען גייט אויפ'ן אמת'ן וועג דעם גאנצן לעבן.

אגב האט דער ראש ישיבה שליט"א געזאגט: עס איז כדאי צו לערנען די הקדמות וואס מוהרא"ש שרייבט אין זיינע ספרים; געווענליך ווען א מענטש געבט ארויס א ספר, איז די הקדמה געמאכט זיך צו אנטשולדיגן, דער מחבר פארענטפערט זיך אפאר בלעטער אז באמת האט ער נישט געוואלט ארויסגעבן דעם ספר, נאר ... עס איז אנגעפילט מיט מליצות און חרוזים, ווי 'שמחו הישמים ותגל הארץ איז ראשי תיבות "הוי"ה"... אבער ביי די ספרים פון מוהרא"ש זענען פיל מאל דער הקדמה נאך מער זאפטיגער און פעטער ווי די גאנצע ספר, ווי מען זעט דא אין די הקדמה פונעם ספר נהרי אפרסמון, און אין די הקדמה פונעם ספר שמירת הברית - וואס די הקדמה איז רייכער פון די גאנצע ספר.

אויך זענען דא עטליכע ספרים פון מוהרא"ש זכותו יגן עלינו וואס די גאנצע ספר האט זיך אנגעהויבן פון דעם וואס מוהרא"ש האט אנגעהויבן שרייבן אן הקדמה אויף א ספר און עס איז געווארן זייער לאנג און רייך, האט מוהרא"ש געמאכט דערפון א באוונדערע ספר.

שלום בית

דער ראש ישיבה שליט"א האט געזאגט: מען פירט זיך אין היכל הקודש צו רעדן שבת אינגערפרי ביי סיפורי מעשיות פון 'שלום בית'; דא אין שטעטל איז דא איין תקנה, מען מוז האבן שלום בית, נאר ווער עס האט שלום בית קען וואוינען דא אין שטעטל.

שלום בית קען מען נאר האבן אז מען היט זיך די אויגן, אז מען היט זיך נישט די אויגן קען מען נישט האבן קיין שלום בית, אז מען איז מפקיר די אויגן, און מען קוקט רחמנא ליצלן אויף פּרעמדע פרויען, אדער אז א מענטש האט א טעלעפאן, אייפאד, לעפטאפ וכו' וזאך וואו מען קען צאמקוקן אלע עקלדיגע זאכן, און ער קוקט דערויף, פארלירט ער געבער זיין לעבן דא אויף די וועלט, ער פארלירט זיין געשמאק אין לעבן, ווי אזוי קען ער נאכדעם ליב האבן אהייממזוגיין צו זיין ווייב, זיין ווייב איז אים שוין נישט אינטערעסאנט, דעריבער איז דער יסוד אין שלום בית זיך אכטונג געבן אויף די אויגן.

איך דארף א קיאסק

דער ראש ישיבה שליט"א האט גערעדט מיט ווייטאג: גלייך ווען מיר האבן אנגעהויבן רעדן פון בויען די שטעטל, פון די ערשטע זאכן האב איך געבעטן די הנהלה אז איך דארף א קיאסק, אז די משפחות זאלן נישט אריינגעמען אין שטוב קיין אינטערנעט;

שבת קודש פרשת ואתחנן - שבת נחמו, שנת תשפ"ג ב לפרט קטן, איז דער ראש ישיבה שליט"א געווען אין שטעטל, קרית ברסלב - ליבערטי יע"א. אינגערפרי איז דער ראש ישיבה געגאנגען דאווענען אין קאנטרי "אילן החיים", נאכ'ן דאווענען ביים 'קידושא רבא' האט דער ראש ישיבה געגעבן א שיעור התחזקות געבויט אויפ'ן הייליגן ספר 'סיפורי מעשיות'.

דער ראש ישיבה שליט"א האט אנגעהויבן:

איידער דער רבי האט אנגעהויבן דערציילן די הייליגע מעשיות האט דער רבי געזאגט: "אזוי ווי איר הערט שוין נישט אויס מיינע תורות, וועל איך אנהייבן דערציילן מעשיות". אזוי ווי א גוטער מלמד וואס וויל זאגן מוסר פאר זיינע תלמידים, ווייסט ער אז אויב וועט ער זאגן מען זאל אויפמישן א 'מוסר ספר', וועט קיינער נישט אויסהערן וואס ער זאגט, גייט ער מיט חכמה, ער זאגט "יעדער קען צומאכן די גמרא; איך וועל דערציילן א מעשה", דאן הערן זיך אלע קינדער צו, און ער דריידט אריין אינמיטן די מעשה מיט חכמה אלע זיינע מוסר און הלכות, דאס טוט דער רבי מיט אונז, דער רבי דערציילט אונז דרייצן מעשיות, וואס ווער עס לערנט עס שפירט ווי דער רבי מיינט אים, דאס הארץ הייבט אן בענקען צום אייבערשטן, און דער מענטש קערט זיך צוריק צום אייבערשטן.

דער רבי האט געזאגט (לקוטי מוהר"ן חלק א', סימן ס; חיי מוהר"ן, סימן כה): "סיפורי מעשיות וועקט אויף פון שלאף"; די מעשיות ברענגען א מענטש צום אייבערשטן, ער זאל ווערן אן ערליכער איד און א גרויסער צדיק.

אויפ'ן אמת'ן וועג

איידער דער הייליגער רבי האט אנגעהויבן דערציילן די ערשטע מעשה, פון די פארלירענע בת מלך, האט דער רבי געזאגט: "אין וועג האב איך דער ציילט א מעשה. וואס ווער עס האט זי געהערט האט געהאט א הרהור תשובה".

שרייבט מוהרא"ש זכותו יגן עלינו (אין די הקדמה פונעם פרוש "נהרי אפרסמון"): פון וועלכע וועג רעדט דער רבי? נאר יעדער מענטש גייט דורך א לאנגע וועג במשך זיין לעבן, עס הייבט זיך אן פון דער רגע וואס ער קומט אראפ אויף די וועלט און עס צייט זיך ביז די לעצטע רגע וואס ער לעבט. זאגט דער רבי: "אין וועג האב איך דער ציילט א מעשה", דער הייליגער רבי דערציילט אונז די מעשה ווען מיר זענען אינמיטן וועג וואס מיר גייען דורך במשך אונזער לעבן, וואס ווער עס האט זי געהערט האט געהאט א הרהור תשובה, מען קען חס ושלום אריבער גיין דעם לאנגען וועג פון די זיבעציג יאר, אָנעם וויסן בכלל פארוואס מען לעבט, זייענדיג פארנומען די גאנצע לעבן מיט נארישקייטן השם ישמרינו, אבער אז מען איז זוכה צו מקורב ווערן צום הייליגן רבין, מען איז זוכה צו הערן דעם קול פון רבין,

פארװאס ביסטו קלוגער פון צדיקים?

א אינגערמאן וואס האט זיך געגט רחמנא ליצלן, ער האט נאכאמאל חתונה געהאט מיט א צווייטע, - איך האב זיך געבעטן ביי אים: "טו עס נישט, גט זיך נישט, עס לוינט נישט פאר דיר, טו עס נישט פאר דייןע קינדער", אבער ער האט נישט געפאלגט, ער איז נישט געווען צופרידן פון זיין ערשטע ווייב, ער האט איר אפגעגוט, זיינע קינדער זענען היינט געבעדע לעבעדיגע יתומים, - איז ער פאריגע וואך געקומען צו מיר, ער האט מיר געבעטן: "ראש ישיבה, אפשר קענסטו אוועק נעמען די פרוי, איך עקל זיך פון איר, עס איז מיר געווען שווער מיט די ערשטע ווייב, יעצט קען איך איר נישט ליידן, מיין לעבן מיט איר איז פיל ערגער פון דאס לעבן וואס איך האב געהאט מיט מיין ערשטע ווייב, איך האב געמיינט איך גיי איר אפ'גוט'ן און איך גיי זיך טרעפן גליקן, איך וואלט שוין היינט גערן צוריק געדרייט דעם זייגער, א שאד איך האב נישט געפאלגט דעם ראש ישיבה ביי מיין ערשטע ווייב אז איך זאל זיך נישט גוט'ן..."

וואס זאל איך אים העלפן? קוק דיך אליינס אן, פארװאס ביסטו קלוגער פון צדיקים? פארװאס ביסטו קלוגער פון מוהרא"ש?! לאז שוין אפ דיין טעלעפאון, הער שוין אויף צו קוקן וואס מען טאר נישט, אז מען היט זיך נישט די אויגן לאזט דאס נישט לעבן מיט א ווייב, אזויפיל אינגעלייט און ווייבלעך גט'ן זיך נאר צוליב דעם.

איך מיין נישט צו לעבן פאר יענעם, אבער...

א אינגערמאן פון ארץ ישראל (דער ראש ישיבה האט געזאגט: איך זאג 'פון ארץ ישראל' ווייל איך וויל קיינעם נישט באליידיגן...) האט מיר געשריבן: "איך הער אויס די שיעורים פונעם ראש ישיבה, איך האב זייער הנאה דערפון, און פון די עצות אין שלום בית, אבער איין זאך באדערט מיר זייער שטארק, מיין ווייב איז זייער איבערוואגונג, איך בין נישט צופרידן פון איר", דער אינגערמאן שרייבט: "איך מיין נישט צו לעבן פאר יענעם, אבער ווען איך גיי אין גאס מיט מיין ווייב שטערט מיר אז מיין ווייב זעט אויס איבערוואגונג..." דער ראש ישיבה האט געשריגן פון טיפעניש פון הארץ: "ווארף שוין אוועק דיין פארשאלטענעם סאושעל מידיע וועסטו ווערן א צופרידענער מענטש, עס וועט דיר שוין נישט באדערן ווי אזוי דיין ווייב גייט אין גאס... וועסט אנהייבן זען דאס גוטס פון דיין ווייב".

נישט אפלאזן דעם גוטן ווילן

מיר דארפן דאנקן דעם אייבערשטן וואס האט אונז מקרב געווען צום הייליגן רבי'ן, וואס לערנט אונז מיר זאלן נישט אפלאזן דעם גוטן ווילן; דער רבי זאגט מיר: אפילו איך קוק וואס איך קוק, איך טו וואס איך טו, איך בין וואס איך בין, דאך לאז איך נישט אפ מיין ווילן צו זיין אן ערליכער איד.

אז מען בעט יעדן טאג דעם אייבערשטן: "הייליגער באשעפער העלף מיר איך זאל ארויסגיין פון מיין שלעכטס, איך וויל מער נישט קוקן קיין שלעכטע זאכן", איז מען צום סוף זוכה ארויס צו גיין פון אלע שלעכטס.

דער אייבערשטער זאל העלפן מיר זאלן פאלגן דעם רבי'ן, וועלן מיר האבן א שיינע לעבן, אמן.

נאכדעם האט דער ראש ישיבה שליט"א געזינגען דעם גיגון: "שבת קדשנו, מחמד עינינו, מאיר עינינו, בזכות רבנו. אשרינו אשרינו, מה טוב חלקנו, שזכינו להתקרב לרבנו".

היינט איז דאס א מצויאות אז די פאסט קומט אונגליין, א מענטש וויל זען זיין באנק אקאונט, א מענטש וויל עפעס איינקויפן - אלעס גייט היינט דורך די אינטערנעט, מען קען נישט זאגן פאר א אינגערמאן: "גיי נישט איינקויפן", דאס איז די וועג ווי אזוי מען קויפט היינט איין, מען קען נישט איינשפארן א מענטש ער זאל נישט האבן וואו צו קוקן זיינע אימעילס, דאס איז היינט די פאסט, אז ער וויל קוקן וואס טוט זיך אין באנק מוז ער האבן צוטריט צום אינטערנעט, און אז ער קען דאס נישט האבן אויף א שיינע באקוועמע וועג, האט ער נישט קיין פרייה און ער ברענגט אריין דעם אינטערנעט אין שטוב רחמנא ליצלן.

דער ראש ישיבה האט געזאגט: מען איז נישט מחויב צו קויפן אין אידישע געשעפטן ווען מען קען עס קויפן אין קיאסק פאר האלב אדער א פערטל די פריי אדער נאך ביליגער, ביי מיר אין שטוב קויפט מען אויף איין אזוי, מיין ווייב גייט צו איינע פון אונזערע שכנים, און זי קויפט איין אונגליין. אונדאי דארף מען גיין קויפן ביי א איד, אבער דאס איז נאר אויב דאס קויפן אין די אידישע געשעפטן איז נאר אביסל טייערער, אבער אז מען קען קויפן אונגליין וואו די זאכן זענען דריי פיר מאל ביליגער, איז עס נישט קיין פראבלעם, מען איז נישט מחויב צו ווערן א בעל חוב און צאלן דריי פיר מאל מער - כדי צו קויפן ביי א איד.

למעשה טוט מיר וויי אז מיר האלטן יעצט דריי יאר פונעם שטעטל און עס איז נאכנישט דא קיין קיאסק, די קיאסק וואס איז יעצט דא איז סתם חוזק געמאכט פון מענטשן, וואו קיאסק, וואס קיאסק... עס איז טונקל, אן קיין עירקאנדישאן, מיט פארשטאפטע בית הכסא'ס... איך טראכט אוועק צו געבן מיין דירה העכער דעם בית המדרש פארן קיאסק, ווייל עס קוקט נישט אויס ביז דער ווייל אז איך וועל זיך ארויסציען ביז א יאר אין שטעטל; עס האט געהייסן אז איך וועל מאכן די כולל ביי מיר אין די דירה, למעשה, דער דיין שליט"א, דער ראש הכולל - וויל ענדערש עס זאל בלייבן אונטן אין שול, וועל איך פרגען מיין ווייב אויב עס איז איר אינטערעסאנט.

א אינגערמאן האט זיך אנגערופן צום ראש ישיבה אז ער איז מסכים אוועק צו געבן זיין בעיסמענט פאר א קיאסק, האט דער ראש ישיבה אים געזאגט, איך וויל זייער די קיאסק זאל זיין אהערגעשטעלט באקוועם און געשמאק, אלע זאלן הנאה האבן דערפון, אזוי וועט מען נישט אריינברענגען קיין טעלעפאן, טעבלעט, קאמפיוטער אין שטוב; א קיאסק דארף האבן א הויכע דאך, עס זאל זיין ליכטיג און לופטיג, עס זאל ציען מענטשן צו קומען, נישט נאכאמאל אין א פארשטופטע בעיסמענט.

אפשר קען איך זיין די סטעטוס...

דער ראש ישיבה האט דערציילט: א פרוי האט זיך אויסגערעדט צו מיר, איר מאן איז אין שטאט א גאנצע וואך, סוף וואך איז ער ארויסגעקומען אויף שבת, זי האט זיך אראפגעזעצט געבן אים צו קענען שמועסן מיט אים, פארברענגען מיט אים, און ער איז א גאנצן צייט נאר געווען פארגומען מיט זיין טעלעפאון, צו קוקן סטעטוס... זי האט פרובירט אויף אלע וועגן צו כאפן א שמועס מיט אים, זי האט אים געפרעגט: "אפשר דארפסטו עסן, אפשר דארפסטו א טרינק?" און ער האט געענטפערט: "ס'איז גוט" - קוקנדיג ווייטער אין זיין טעלעפאון... דער אינגערמאן מיינט נישט קיין שלעכטס, ער כאפט געבעדע נישט וואס ער טוט, און זי וויינט געבעדע: "דער ראש ישיבה זאגט איך זאל רעדן שוין צו מיין מאן, וואס זאל איך טון?" די פרוי וויינט: "אפשר קען איך זיין פאר אים די סטעטוס; אנשטאט קוקן נארישע סטעטוס - זאל ער קוקן אויף מיר, לעבן מיט מיר". דער ראש ישיבה שליט"א האט זייער געשריגן: ווארף שוין אוועק דיין